

تزریق سلولهای بنیادی مزانشیمی و روند تشکیل زخم در موشهای BALB/c

الهام زنگنه^۱، سارا صعودی^۱، احمد زواران حسینی^۱

۱- گروه ایمنی شناسی، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس

E.zanganeh@modares.ac.ir soudi@modares.ac.ir

zavarana@modares.ac.ir

مقدمه

سلولهای بنیادی مزانشیمی با رسپتورهای سطحی عوامل پاتوژنی را حس میکنند و در پاسخ به آنها با تولید فاکتورهای کموتاکتیک باعث فراخوانی سلولهای ایمنی و جهتدهی پاسخها میگردد. این مطالعه جهت بررسی تاثیر سلولهای بنیادی مزانشیمی بر روند تشکیل زخم و اندازه ی آن در موشهای BALB/c انجام شدهاست.

مواد و روش

تعدادی موش BALB/c به گروههای آزمون و کنترل تقسیم شدند. کف پای موشها 2×11^6 انگل تزریق شد. یک هفته بعد، 5×11^5 سلول مزانشیمی در سه نوبت به گروه آزمون تزریق شد. تشکیل تورم و زخم روزانه بررسی شد و در صورت ایجاد، اندازهی آن ثبت شد.

نتایج

پای موشهای دو گروه یک هفته پس از آلودهسازی متورم شد. گروه کنترل در مدت کوتاهی تورم منجر به زخم شدید با سایز بال و نهایتاً ازبین رفتن پا شد، ولی در موشهای آزمون تورم مدت زمان بیشتری باقیماند و ایجاد زخم بهتأخیر افتاد و سایز آن نسبت به گروه کنترل به میزان معنیداری کمتر بود.

بحث

تزریق انگل لیشمانیاژور به پای موش BALB/c باعث ایجاد زخمهای شدید و نهایتاً ازبین رفتن پا میگردد که ناشی از تکثیر بیشازحد انگل و آسیب به سلولها و نکروز بافتها است. سلولهای بنیادی مزانشیمی باعث ارتشاح سلولهای ایمنی به محل تزریق انگل شده و در نتیجه باعث تورم میگردد، به دلیل درگیری سلولهای ایمنی بروز زخم به تأخیر میافتد، همچنین با تأثیر بر ماکروفاژها و نوتروفیلها و فعالسازی آنها و کمک به شکلگیری Th1 باعث تقویت عملکرد کشندگی آن ها شده و مانع از عملکرد تخریبی انگل میگردد، در نتیجه تشکیل زخم به تأخیر افتاده و آثار مخرب و سایز زخم نسبت به گروه درمان نشده کمتر میباشد.

کلید واژه: سلولهای بنیادی مزانشیمی، لیشمانیاژور، سایز زخم